

TOIMIVA LOGISTIIKKA ON KESKEINEN OSA LAPIN KILPAILUHYKYÄ

Suomen pohjoisin maakunta on yksi Euroopan harvimmin asutuista alueista. Tämä asettaa pysyvän logisti-
sen haasteen pohjoisen elinkeinoille. Toimivat liikenneyhteydet kansainvälisille markkinoille ovatkin Lapin
10 400 yrityksen elinehto. Alueen yritysliiketoiminnan liikevaihto on vuosittain noin 10 miljardia euroa,
mutta Lapin merkitys Suomen teollisuudelle on tätäkin suurempi. Pohjoiset luonnonvarat, erityisesti kaivos-
ja metsäteollisuus, aloittavat arvoketjun joka työllistää Suomessa satoja tuhansia ihmisiä.

Lapin elinkeinoelämän päätoimialat ovat metsä-, metalli- ja kaivosteollisuus sekä matkailu. Lapin viennin
arvo on 3,6 miljardia euroa, mikä on seitsemän prosenttia koko Suomen viennistä. Teollisuuden osuus Lapin
viennistä on 91 prosenttia. Lapin suhdannekatsaus 2017 -raportin mukaan liikevaihto kasvoi 2016 kaikilla
toimialoilla teollisuutta lukuun ottamatta. Paras kasvu oli kaivostoiminnassa ja matkailussa.

Logistiikan solmukohdat kasvukeskuksissa

Lapissa tärkeimmät logistiikan solmukohdat ovat maakunnan suurimmat keskukset

Rovaniemi, Kemi-Tornio ja Kemijärvi. Kemi-Tornion alueella sijaitsee suurin osa Lapin raskaasta teollisu-
udesta kuten Outokummun terästehdas, Stora Enson paperitehdas, Metsä Botnian sellutehdas ja Metsä Boar-
din kartonkitehdas. Torniossa on kehittynyt tärkeä kauppakeskittymä. Rovaniemi on puolestaan Lapin hal-
linto- ja koulutuskeskus sekä pohjoisen Lapin tavara- ja henkilöliikenteen keskittymä. Kemijärvellä on Suo-
men suurin ja nykyaikaisin raakapuuterminaali.

Lapin liikenteen volyymit ovat suuria. Reittiliikenteen ohella suorat kansainväliset lennot ovat luoneet edel-
lytykset Lapin matkailun kasvulle. Lapin matkailuelinkeino on rinnastettava vientiteollisuuteen. Pelkästään
joulukuussa 2016 Lapin lentokentille saapui lähes 300 000 matkustajaa ja lähes 500 charterlentoa. Matkus-
tajamäärät kasvoivat 19,8 prosenttia edellisestä vuodesta, mikä on heijastunut positiivisesti mm. rakennus-
alalle. Lapissa palvellaan 19 prosenttia Suomeen tulevista matkailijoista ja Lapin matkailu tarvitsee kasvaak-
seen jatkuvasti kehittyviä lento-, rautatie- ja maantieyhteyksiä.

Lapin satamista on meriyhteys kaikkialle maailmaan. Tornion sataman tavaraliikenne on kolme ja Kemin
sataman 1,6 miljoonaa tonnia vuodessa. Tornio oli Suomen kahdeksanneksi suurin tuonti- ja vientisatama
vuonna 2016. Pohjoisen satamat Perämerellä ovat erinomaisia vienti- ja tuontisatamia Pohjois-Kalotin teoli-
suudelle. Niiden kautta kulkee nopea reitti Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisille alueille sekä Murmanskin
alueelle Venäjälle. Kemin sataman syväys olisi tärkeä kilpailukykytekijä.

Rautatiet ovat pohjoisen teollisuuden tukijalka

Rautateiden tavara- ja henkilöliikenne ovat tärkeä osa Lapin kehitystä. Rovaniemen ja Kemin välisellä osuu-
della liikkui 4,5 bruttotonnia tavaraliikennettä vuonna 2016. Samalla rataosuudella tehdään 435 000 matkaa
vuosittain. Rautatieyhteydet Kemistä Kolariin ja Rovaniemeltä Kemijärvelle ovat sekä tavaraliikenteen että
henkilöliikenteen kannalta tärkeitä yhteyksiä.

Lappiin kohdistuu tällä hetkellä merkittäviä liikenneinfrastruktuurin kehittämiseen tähtääviä suunnitelmia.
Koillisväylästä on tulossa potentiaalinen merireitti Euroopan ja Aasian välille, mutta Suomella ei toistaiseksi
ole tehokkaita liikenneyhteyksiä Jäämeren satamiin. Jäämeren ratayhteyden toteutuminen muuttaisi merkittävästi
Lapin maantiedettä: Lapista tulisi kansainvälisen kaupan tärkeä kauttakulkureitti. Jäämeren rata tu-
kisi alueen tulevia investointeja puunjalostus- ja kaivosteollisuudessa. Rata parantaisi myös matkailu-
palvelujen saavutettavuutta, ja loisi edellytyksiä uusille matkailupalveluille ja elinkeinotoiminnalle
koko Pohjoiskalotin alueella. Radasta valmistuu asiantuntijaselvitys helmikuussa 2018.